

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Vredn. za vsa leta - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 26. — ŠTEV. 26.

NEW YORK, MONDAY, FEBRUARY 1, 1926. — PONDELJEK, 1. FEBRUARJA 1926.

VOLUME XXXIV. — LETNIK XXXIV.

POLOŽAJ V ANTRACITNI STAVKI

Načrti glede arbitracije so se zopet izjalovili. — Premogariji so odločno odklonili prisilnost. — Delodajalci so zavrnili temelj proste odločitve. Skupna seja je bila odgojena do torka.

PHILADELPHIA, Pa., 31. januarja. — Neomajni v svojem sklepu, da uravnajo antracitno stavko le na temelju prisilne arbitracije, so antracitni delodajalci včeraj odklonili predlog premogarjev.

S svoje strani pa so voditelji premogarjev zavrnili načrt delodajalcev, da se uveljavi petletni kontrakt s prisilno arbitracijo. Tak kontrakt pa naj bi bil razventega revidiran vsako leto.

Skupna konferenca se je odgodila do torka z dogovorom, da bosta odmor obe strani porabili za to, da skušata sestaviti načrt, ki bi bil sprejemljiv tako za premogarje kot za delodajalce.

Delodajalci so se poslužili slehnega argumenta, ki so ga imeli na razpolago, da pregovore John Lewisa in njegove tovariše, da kapitulirajo glede vprašanja prisilne arbitracije.

— Tukaj imate našo zadnjo koncesijo, — se je glasil odgovor unijskih voditeljev. Izjavili so, da se ne bodo umaknili s svojega stališča kot so ga objavili v svojem zadnjem načrtu.

Premogarje in delodajalce loči v glavnem njih medsebojno nezaupanje. Čeprav je res, da so daleč narazen glede sklenitve dogovora, je vendar točka prostovoljne arbitracije v načrtu premogarjev deloma premostila prepado, ki je zijał dosedaj med obema strankama.

Uravnava bi bila mogoča, če bi bilo mogoče delodajalce prepričati, da se bodo premogariji v vsakem slučaju pokorili sklepom komisije za dognanje dejstev. Dejstva, katera bi dognala ta komisija, naj bi uveljavil spravi svet.

V svojem načrtu so pristali premogariji, naj se izroči spravnemu svetu poročilo komisije, katero naj bi sestavili Charles Hughes, governor Pinchot in delavski tajnik Davis. Svet naj bi obstajal iz treh premogarjev in treh delodajalcev.

Premogariji pa niso hoteli iti niti korak dalje. Izjavili so, da bi pomenjalo prisilno arbitracijo, če bi pristali v to, da naj spravi svet enostavno uveljavi izvid komisije za ugotovljenje dejstev.

Voditelji premogarjev so potrebovali delodajalce, da popuste s svojih zahtevah glede prisilne arbitracije ter sprejmejo katerokoli zagotovilo, da mislijo premogariji pošteno.

Med delodajalci je več skrajnežev, ki izjavljajo, da je koncesija premogarjev glede prostovoljne arbitracije znamenje slabosti. Prepričani so, da bodo unijski voditelji v določenem času pristali v prisilno arbitracijo.

Razprava glede unijske koncesije bo najbrž glavni predmet sestankov delodajalcev tekom bodočega tedna.

Medtem pa bo nadaljevanje stavke škodljivo za obe strani. Finančni zavodi, ki so obljubili slabejšim delodajalcem pomoč, bodo istotako prišli v velike zadrege. Skladi za nadaljevanje industrialnega boja se bodo zmanjšali.

Boj se je sedaj razvil do točke, ko se mora izkazati ne eni strani finančna zmoglost delodajalcev in na drugi vztrajnost premogarske unije.

Komunikej, ki je bil izdan danes, pravi, da so delodajalci odklonili novi predlog premogarjev in da so unijski voditelji odklonili zahtevo delodajalcev.

E. H. Suender, predsednik Madeira Hill Company, je predlagal:

— Predlagam, da se odgodimo do naslednjega torka in vprizorimo nadaljni napor, da se doseže uravnavo v tem sporu.

Major Inglis, načelnik komiteja delodajalcev, je rekel nato:

— Podpiram predlog Mr. Suenderja ter predlagam, da razpravljamo vsi o načrtu ali načrtih, ki bi bili sprejemljivi za obe stranki.

Suhaški agentje so kugi podobni.

Prejšnji senator Stanley je izjavil pred narodnim demokratskim klubom, da so suhaški agenti podobni egiptovski kugi in da potrebuje dežela manj postav.

30.000 zveznih prohibicijskih agentov in špijonov, ki hodijo po deželi ter kršijo osebnostne privilegije ljudi, pomenja večjo kugo kot pa so bile boljše in žabe, katere je poslal Gospod nad starodavni Egipt. To so brezkoristi uslužbeni enega "najbolj fantastičnih uradov", kar jih je ustvarila v zadnjem času uničevalna zakonodaja, ki požre narodu na leto štiri tisoč milijonov dolarjev.

To in še več je povedal včeraj Augustus O. Stanley, prejšnji governor iz Kentucky-ja, ko je nagovoril člane Narodnega demokratskega kluba.

Zavzel se je za manj postav in za več osebnostne prostosti ter rekel, da stalno raste število nepotrebnih postav.

— Ta kongres, — je rekel, — sprejme v eni uri več postav kot jih sprejmejo vsi parlamenti v Evropi v enem letu.

— Mesto postav, ki zahtevajo uslužbenje dodatnih špijonov ter ustvarjanje nadaljnjih nepotrebnih uradov, bi se moral kongres lotiti iztrebljenja postav, ki so bile že sprejete.

— Zaprimo par teh fantastičnih uradov, — je rekel, — Armada agentov in zveznih špijonov, ki kršijo ter kratijo osebnostne privilegije ljudi, je tako velika kot je bila armada Lee-a v bitki pri Gettysburgu.

Governor je pripisoval ustvarjanje teh nepotrebnih uradov želji zakonodajalcev, da centralizirajo silo zvezne vlade.

— Zakonodajalci vedo glede temeljev ustave in osebnih svobod, — je rekel, — ljudje toliko kot ve prebivalci Fidži otočja o sanskritu.

Omenil je nato, kako je država New York zavrnila odobritev ustave Združenih držav, dokler se ni dodalo deset amendentov, ki so znani kot Bill of Rights. Ti amendamenti jamčijo vsakemu človeku prostost vere, pravico prostega zborovanja in govora, svetost njegovega doma in osebnostne svobode.

— Če bi zgradili kitajski zid krog ustave in krog prvih deset amendentov, — je rekel, — bi bili dosti na boljšem kot pa smrdane, ko skuša zvezna vlada vtakniti ves narod v prisilni jopice.

V kinematografu se je ustrelil.

LONG BRANCH, N. J., 29. januarja. — Včeraj se je ustrelil v nekem tukajšnjem kinematografu bivši vojak Haskar E. Braunstein. Pri njem so našli pismo, v katerem izjavlja, da mora plačati s smrtjo neko nepako, katero je storil v življenju.

Volkovi požrli 50,000 glav živine.

TASKEND, Ruski Turkestan, 31. januarja. — Tekom preteklega leta so v Akmolinsk okraju raztrgali volkovi 50,000 glav goveje živine, konj in ovce. Skupna škoda znaša četrtilijona dolarjev. Posebni oddelki krajevnih lovcev in vojaštva skušajo uničiti volkove.

Angleške čete so odšle iz Kolina.

Angleži so en dan pred določenim časom zapustili starodavno mesto Kolin, ob zvokih "Yankee Doodle".

KOLIN, Nemčija, 31. jan. — En sam angleški vojak je ostal včeraj zvečer v Kolinu od vse angleške okupacijske armade.

Štiri in dvajset ur pred določenim časom so včeraj sneli angleško zastavo z angleškega glavnega stana in sicer točno obeh popoldne. Na trgu pred slavno katedralo je prežentiral kraljevski polk orožje ob zvokih himne "God save the King".

Par minut pozneje se je zadnji vojaški oddelček ob zvokih "Yankee Doodle" in "Swanee River" napotil na železniško postajo ter se odpeljal proti Wiesbadenu.

Ob istem času so razvili belo in rdečo zastavo mesta Kolina na drog, ki je nosil preje angleško zastavo, in Kolinčani so pričeli s proslavo, ki bo dosegla svoj višek danes zvečer, ko bo severno okupacijsko ozemlje s svojim prebivalstvom treh milijonov vrnjeno nemškemu pravosodju, po sedmih letih tuje okupacije in administracije.

Edini angleški vojak, ki je ostal v mestu včeraj zvečer, je bolnik v občinski bolnici, kajti njegova bolezen ni dovoljevala, da bi ga takoj prevedli na jug. Domneva pa se, da bo premeščen v Wiesbaden v teku enega dne ali dveh.

Naslednjih štiri in dvajset ur je nepričakovano medvladje med angleškim izpraznjenim ozemljem ter obnovljenjem nemške suverenosti. Čeprav so zavezniški izpraznili Kolin štiri in dvajset ur pred določenim časom, se bo pričela proslava oproščanja Kolina šele danes.

Smrt odlične kino - igralke.

Odlična ameriška kino-igralka Barbara La Marr je umrla po drugem napadu živčnega poloma.

ALTADENA, Cal., 31. jan. — Barbara La Marr, znana kinematografska igralka, je umrla včeraj popoldne na svojem tukajšnjem domu vsled komplikacij, ki so sledile živčnemu polomu pred več mesece, — kot je izjavil njen oče, W. Watson.

Do včeraj je izgledalo kot da se njeno zdravstveno stanje izboljšuje. V četrtek je prvič po dolgih tednih lahko zapustila sobo.

Miss La Marr je zbolela prvič julija meseca, ko jo dovrševala v New Yorku tri slike. Vrnila se je v Hollywood, da napravi četrto sliko in ko je zila zaposlena s to oktobra meseca, se ji je bolezen vrnila. Čeprav je postalo zdravstveno stanje igralko včeraj slabše, ni izgledalo kritično do treh popoldne. Umrla je približno eno uro pozneje.

Mehiški banditi ubili tencerja.

MEXICO CITY, Mehika, 31. januarja. — Danes je napadla skupina banditov renčo Gonzalo Moralesa, ki se nahaja v tukajšnji bližini. Usmrtili so lastnika, pobrali vse, kar je bilo kaj vredno in zažgali poslopja.

Krasen uspeh španskih letalcev

Španski letalci so preleteli Atlantik ter se ustavili na brazilskem otoku Fernando Noronha. Uspeh je bil dosežen po letu na razdaljo 1432 milj. — Ocean so preleteli v petnajstih urah.

FERNANDO DO NORONHA, Brazilija, 31. januarja. — Po nepretrganem letu, ki je trajal petnajst ur, je zavril španski hidroplan "Non Plus Ultra" pod poveljstvom znanega zračnega pilota kapitana Franco nadaljši in najbolj nevarni polet iz Španije v Argentino. Hidroplan je pristal ob tem otoku ob osmih zvečer.

Poveljnik Franco je naprej krožil nad otokom, da najde dobro mesto, kjer bi mogel pristati, a ga ni našel radi razburkanega morja. Polet je zopet na morje ter končno pristal v varnem Concepcion zalivu.

Razdalja, katero so preleteli avijatik, je znašala 1432 milj, in španski avijatik so sedaj le še 279 milj oddaljeni od Pernambuca na brazilski zemlji.

Neustrašeni avijatik so odleteli z Ribeiro do Infierno, Porto Praya, Capverdsko otočje, malo po šesti uri včeraj zjutraj. Polet se je zavril v ugodnih vremenskih razmerah. Razna radijska sporočila s hidroplana so poročala o napredku poleta. Prvotno so domnevali, da bo trajal polet 16 ur.

Le trije možje od petih so se udeležili prvotnega poleta, kajti Alfonso, oficijelni fotograf, je ostal na Kanarskih otokih, in podporočnik Duran, ki je zastopal špansko armadno zračno službo, pa v Porto Praya. Vsled tega je lahko vzel hidroplan na krov več kuriva.

Polet ni bil le najdaljši, kar se jih dosedaj vprizorili in najbolj nevarni, pač pa je zahteval največjo vztrajnost radi prekoračenja ekvatorja, kjer pali sonce ter prevladuje tudi velika mokrota v zraku.

Poveljnik Franco, kapitan Ruiz de Akla, rezervni pilot in Pablo Rada, mehanik, so pričeli svoj epohalni polet preteklega petka v Palos, Španija, torej na istem mestu, odkoder je odjadel Kolumb proti Ameriki leta 1492. V Las Palmas so dospeli še istega dne v približno osmih urah. Naslednji cilj je bil Porto Praya, na Capverdskih otokih, kamor so dospeli v torek. Skupna d'istanca, katero so preleteli španski avijatik dosedaj, znaša 3305 milj.

Hidroplan "Non Plus Ultra" je bil zgrajen v Italiji ter tehtal tri tone. Gonita ga dva motorja po petsto konjskih sil ter ima prostora za kurivo, ki dovoljuje nepretrgan polet na razdaljo 1989 milj.

Philip Snowden in prohibicijska postava.

LONDON, Anglija, 29. jan. — Pred National Commercial Temperance League je izjavil včeraj Philip Snowden, prejšnji zakladniški tajnik, da mora Anglija priznati dejstvo, da je prohibicija povečala delavno zmoglost delavcev v Združenih državah.

— Če bi uporabili šestino denarja, — je rekel, — katerega se porabi za opojne pijače, za volne obleke, bi se uporaba take obleke v deželi podvojila in če bi izdali le desetino denarja, izdane za opojne pijače, za nakup bombažne obleke, bi se istotako povojilo porabo bombažne obleke.

ZAGONETNO RAVNANJE PRISELJENIŠKIH OBLASTI

Polkovnik Torres je bil ubit v Mehiki, potem ko so ga izgnale Združene države. — Predsednik Calles mu je obljubil prostost. — Voditelj stranke de la Huerte je iskal pribežališča v tej deželi.

WASHINGTON, D. C., 31. januarja. — Posebni komitej senata bo najbrž preiskal akcijo priseljeniških oblasti, ker so slednje izročile polkovnika Demetria Torresa mehiškim oblastim na meji, nakar je bil pet dni pozneje usmrčen v Torreonu.

Senator Moses iz New Hampshire se je zavzel za zadevo usmrčenega polkovnika ter preti, da bo senat uvedel preiskavo glede akcije priseljeniških uradnikov na meji ter ravnanja delavskega departamenta.

Delavski department bo najbrž izjavil, da je dobil posebna zagotovila od mehiškega predsednika Callesa in mehiškega zunanjega urada, da ne bodo zasledovali polkovnika Torres radi njegovih stikov z revolucijo de la Huerte leta 1923-24.

Kljub tem zagotovilom pa je bil Torres usmrčen, ker je ustavljal osebni vlak med Nuevo Laredo in Mexico City, ko je poveljeval oddelku kavalerije de la Huerte.

Ravnatelj priseljeniške službe v San Antonio je brzojavil delavskemu tajniku Davisu, da je predsednik Calles brzojavno sporočil poveljniku posadke v Nuevo Laredo, da ne bodo postopali proti Torresu kot revolucionarju.

To zagotovilo je oficijelno sporočil prijateljem Torresa dne 10. januarja drugi pomožni delavski tajnik Husband, ki je dostavil:

— Iz tega izprevidite, na temelju zagotovil najvišjih uradnikov v Mehiki, da ni nikake resnice v trditvi, da bi bilo življenje inozemca v nevarnosti, če bi se vrnil v Mehiko.

Priseljeniški uradniki so privedli polkovnika Torresa v Laredo v noči 14. januarja. Izročili so ga mehiškemu konzulu, ko je bil še na ameriških tleh in konzul ga je odpeljal v Nuevo Laredo, onstran Rio Grande, v svojem avtomobilu. Soglasno z informacijami, katere je dobil senator Moses, ga je konzul izročil tamošnjemu poveljniku posadke.

Ničesar več ni bilo čuti o Torresu do devetnajtega januarja, ko so javljala zaupna poročila, ki so dospela v Washington, da je bil Torres istega dne ustreljen v Torreonu.

Čin macedonskega bandita. Danski pastor poneverjal denar.

BEograd, Jugoslavija, dne 29. januarja. — Neki macedonski bandit je med Skopjem in Lez-tona Basta, ker je baje poneveril anam v južni Jugoslaviji ubil 4 potnike nekega omnibusa.

KODANJ, Dansko, 31. jan. — Državni pravdnik je dal zapreti metodistskega pastora dr. Antona Basta, ker je baje poneveril \$150,000. Denar je bil namenjen za podporo bdiv in sirot.

DENARNA IZPLACILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$18.80 2000 Din. — \$37.40 5000 Din. — \$93.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačnje "Poštni čekovni urad".

ITALIJA IN ZASEDENEM OZEMLJE:

200 lir \$ 9.20 500 lir \$22.00

300 lir \$13.50 1000 lir \$43.00

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir, računamo po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačnje Ljubljanska kreditna banka v Trstu.

Za pošiljave, ki presega PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po mogočnosti še poseben popust.

Vrednost Dinarjev in Lir sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej; računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roke.

POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJBLIŽJEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.—

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

62 Cortlandt Street

New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 4487

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
MEYENIC PUBLISHING COMPANY
 (A Corporation)

Frank Sakser, president Louis Benedik, Treasurer
 Place of business of the corporation and addresses of above officers:
 82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
 "Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

En solo leto velja list za Ameriko	Za New York za solo leto	\$7.00
En Kanada	Za pol leta	\$3.50
En pol leta	Za mesec	\$0.50
En tri leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" ishaio vsaki dan izvenjsi del in praprtov.
 Dopolni bres podpis in osebni se ne priobijajo. Denar naj se
 blagovolj poklije po Money Order. Pri spremembi kraja naročni-
 tva, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje
 najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street New York, N. Y.
 Telephone: Cortlandt 2876.

ZDRUŽENJE FALANGE

Velika večina, ki se je pojavila v senatu Združenih držav za ameriško sodelstvo pri svetovnem razsodišču, ni nikakor presenetljiva. Na eni strani se je zavezala za ta korak administracija Coolidgea, ki je odvisna od Wall Streeta. Na drugi strani pa so znali pacifisti, liberalci in reformski socialisti razširili z dolgo kampanjo idejo, da je to svetovno razsodišče jamstvo miru, vsled česar je našel maršakeri senator, ki je drugače bolj napreden, izvrstno opravilo, da glasuje za pristop Združenih držav. S kakšnim povdar- kom je deloval velkapitalistično časopisje za pristop Združenih držav, je znano vsakemu, ki je zalezoval to časopisje.

Nasprotniki vstopa Združenih držav v svetovno razsodišče v senatu so predstavljali čudno mešanico napredka in reakcije. Senatorji kot Shipstead, Borah, Le Follette, Frazier, Brookhart, Nye in Dill, — katere je treba s stalno meščkano politiko, — gotovo označiti za naprednjake, so se postavili v isto vrsto z izrazitimi reakcionarji kot Fernald, Moses, Watson, Williams in Reed. Že iz tega samega je razvidno, da so bili različni momenti merodajni pri glasovanju.

Povod za svetovno razsodišče je dal 14. člen dogovora glede Lige narodov.

Leta 1920 je bila sklicana od Lige narodov iz juristov obstoječa komisija, ki naj bi pripravila načrte za mednarodno razsodišče. Elihu Root, eden najbolj prebranih in ljudstvu sovražnih odvetnikov Združenih držav, je bil povabljen na to konferenco ter je povabil tudi sprejel.

Takrat izdelani načrt je bil sprejet od osem in štiridesetih narodov. Določal je sodišče, ki naj bi obstajalo iz enajstih sodnikov ter štirih prisodnikov, katere naj bi določila Liga narodov. Sodišče se lahko peša z vsem vprašanji, katere se mu predloži, a odločitve sodišča so obvezne le tedaj, če privolijo v razsodbo narodi, prizadeti pri odločitvi. Povsem razumljivo je, da pomenja ravno ta določba, da imajo tudi v tem vesilese povsem prosto roko, dočim bodo majhni narodi vsled pritiska "priateljskih" narodov prisiljeni priznati odločitve svetovnega razsodišča.

Boj za vstop Združenih držav se je pričel, ko je predlagal predsednik Harding leta 1923 senatu odobrenje ameriškega pristopa. Harding je želel takrat, da bi se sprejelo par rezervacij, med temi tudi rezervacijo, da naj ne prevzamemo Združene države s pristopom nikakih obveznosti glede Lige narodov in tako naprej. Za te rezervacije ni bilo mogoče dobiti takrat nobene večine, a sedaj so bile sprejete z veliko večino.

Harding ni mogel nikamor s svojim svetovnim razsodiščem. Na to je Coolidge poskušal svojo srečo ter storil to z večjim uspehom. Šeprav je še maja 1924 senatni komitej odklonil rezervacije, ki so bile pred kratkim sprejete ter sprejel mesto tega predlog senatorja Peppera, da se organizira novo razsodišče, pod ameriškim avspicij.

Zakaj pa so nasprotovali meščanski liberalci vstopu te dežele v svetovno sodišče? Iz številnih razlogov. V bistvu pa je bil merodajen le en razlog. To je bil strah, da bi prišla na dežela potom svetovnega sodišča v stik z Ligo narodov, s čemur bi bila ta dežela potegnjena v vse spore, boje in vojne, ki nastajajo vsled Lige narodov in katere izjčuje končno Ligo narodov na ta ali oni način. Prevladovalo je prepričanje — in povsem upravičeno, — da je svetovno sodišče kreator Lige narodov in da ne more ostati kot tako nedotaknjeno od nasprotujočih si interesov med državami, ki so zastopane v Ligi narodov. Vsled tega zanjukamo odločno, da ne obstaja nikak zveza med svetovnim sodiščem in Ligo.

Ti nasprotniki izjavljajo, da niso vse rezervacije vredne piškavca orha, dokler se ne sprejme rezervacije, da se ne sme nobene odločitve svetovnega sodišča izvesti z oborožno silo ali izsiliti njen sproje.

Odklonitev tozadevne rezervacije pomenja že samoposebi, da vidijo zagovorniki pristopa v senatu potrebo, da se uporabi oboroženo silo proti narodom, ki bi se ne hoteli vkloniti odločitvam svetovnega sodišča.

To je popolnoma pravilno in samoposebi umevno.

Avstrijski finančni minister — Ljubljancan.

V novem avstrijskem ministru, ki ga je sedaj sestavljal kancelar dr. Ramek, je prevzel posteljo finančnega ministrstva poslanec Josip Kollman, župan in trgovec v Badenu pri Dunaju. Novi avstrijski finančni minister je Ljubljancan. Rojen je bil 23. okt. 1868 leta in je tu obiskoval ljudsko in gimnazijsko trgovsko šolo. Pri vojakih je služil pri trenu v Gradcu in postal računski podoficer. Kot topovnik se je udeležil vojne v prvi svetovni vojni. V Badenu pri Dunaju, kjer si je pridobil splošen ugled. Bil je izvoljen v občinski odbor in je nato postal tudi župan. Kot pristavščanski socialne stranke je bil izvoljen v nižjeavstrijski deželni zbor, po prevratu pa tudi v avstrijski parlament, kjer igra kot strokovnjak v gospodarskih in finančnih vprašanjih veliko vlogo. Z roditelji Robert Kollman v Ljubljani in soročniki ni v sorodu.

ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI

(Foreign Language Information Service — Yugoslav Bureau.)

JUGOSLOVANSKA KVOTA TRKOM PRVEGA POLLETJA TEKOČEGA FISKALNEGA LETA.

Kvota za Jugoslavijo (t. j. za ljudi, rojene v Jugoslaviji) znaša, kakor znano, 671 na leto. Ameriški konzulati smejo vsak mesec izdati kvečjemu le deseti del kvote. Priseljenjskih viz, kolikor znaša letna kvota; najvišje mesečno število kvotnih viz za Jugoslavijo znaša torej 67. Kdor je dobil viz, ima potem tri mesece časa, da odpotuje v Ameriko.

Do 31. decembra 1925, t. j. za prvo polovico tekočega fiskalnega leta, so ameriški konzulati izdali 324 priseljenjskih viz na račun jugoslovanske kvote. Od teh kvotnih viz je bilo 127 za one, ki imajo prednost v okvirju kvote, in 197 za običajne priseljenice. Prednost v kvoti imajo zlasti otroci ameriških državljanov med 18. in 21. letom, starši ameriških državljanov in izurjeni poljedelci; ta prednost velja pa kvečjemu za polovico kvote, dočim mora biti vsaj druga polovica kvote rezervirana za navadne priseljenice.

Od 1. januarja tega leta do konca fiskalnega leta (30. jun. 1926) je torej preostajalo še 347 priseljenjskih viz. Očividno bo letos jugoslovanska kvota popolnoma izčrpana.

NEZGODE V KOVINSKIH RUDNIKIH.

Tekom koledarskega leta 1925 so nezgode v rudnikih Združenih držav, kjer se proizvajajo kovine in nekovinske rude (razumimo: povzročilo 418 smrti in 33,118 poškodb, ki so onesposobile delavce čez 24 ur. Razmerje smrtnih nezdov je znašalo 3,51 za vsakih 1000 nastavljenec, ako ne zaračuna, da je vsakdo delal povprečno 300 dni na leto. Smrtno razmerje je bilo za pol odstotka višje kot v prejšnjem letu, in to zlasti radi poplave Milford rudnika v Minnesoti, kjer je v februarju leta 1924 umrlo 41 ljudi. Drugače je smrtno razmerje pomenilo od leta do leta. V prvem letu, kar se je začelo voditi račun smrtnih nezdov v kovinskih rudnikih, t. j. leta 1911 je razmerje smrtnih nezdov znašalo 4,45.

KOLIKO TROŠI FARMAR ZA OBLAČILA?

Poizvedbe pri 1337 farmarskih družinah so dognale, da je vsaka farmarska družina potrošila za oblačila povprečno 225 dolarjev na leto. Poizvedbe, so bile za dobo 1922-23. V to študijo so bile vključene farmarske družine iz Ohio, Kentucky, Missouri in Kansas. Zastopane so bile torej družine raznočinskih poljedelskih vrst in načinov življenja. Povprečno je na vsako družino prihajalo po četrto osebo.

Poročeni moške so potrošili na leto povprečno po \$56,71 za oblačila, žene pa po \$61,81. Najbolj trošijo člani družine v starosti med 19. in 24. letom. Sinovi v tej starosti so potrošili povprečno po \$89 na leto, hčerke pa po \$104,36.

Novice iz Jugoslavije

Nafta v vodnjaku.

V okolici Skoplja se je pojavila epidemija legarja. Oblasti so sled te ukazale, da se preide v vodnjaki in studeni. V nekem vodnjaku so našli nafto. Izčrpali so ga ter dobili približno 300 litrov nafte. Po izpraznitvi so vodnjak pokrili in zapečatili. Ko so naslednjega dne dvignili pokrov, so našli v vodnjaku zopet nafto. Sedaj so strokovnjaki pregledali studene ter ga bodo začeli izrabljati.

Velik lov na volkove v beograjski okolici.

V beograjski okolici se je vršil velik lov na volkove, ki so se v zadnjem času približali selom ter napravili v hlevih precej škodo. Lov je bil uspešen; ustreljeni so bili štirje volkovi; tri so ustrelili beograjski lovec, enega pa osleški lovec Šačl. Volk, ki ga je ustrelil ta lovec, je dol gskoraj dva metra ter tehtal 42 kilogramov.

Granata razgrla štiri pastirje.

V okolici Pristine so našli te dni pastirji, ki so pasli ovce, v grmovju dve topovski granati. Hoteli so dobiti smodnik in so jih skušali v to svrhu razbiti. Nenadoma pa je ena granata eksplodirala ter štiri pastirje in dve ovce razgrla na kose. V bližini ni bilo nikogar, ki bi mogel preprečiti nesrečo. Pastirji so bili stari od 13 do 15 let.

Vlomilec odpeljali blagajno.

V Velikem Gradistu je bil te dni izvznen črnen vlom. Neznani zlikovci so vlomili v tamkajšnjo manufakturno trgovino. Ker blagajne niso mogli razbiti, so jo na vso odpeljali izven mesta ter jo na polju razbili. V blagajni je bilo približno 70.000 dinarjev gotovine ter več vrednostnih papirjev. Strojcem se niso prišli na sled.

Na kliniko dr. Rascimina v Citi so pripeljali nedavno nekega bolnika, ki bi ga bili morali zaradi slepice nujno pperirati. Ko bi se bila morala operacija pričeti, ter je bil bolnik v narkozi, je začel operater napram obema asistentima zdravnikom čudno enično govoriti. Po prvem zarezu, ki je bil popolnoma strokovnjaški, se je kirurg naenkrat zasmejal vrgel nož po tleh in izjavil, da se delo ne izplača. Asistenta sta se začudeno spogledala, ker nista slutila, da imata blazneža pred seboj.

Razpurljiva operacija.

Na kliniko dr. Rascimina v Citi so pripeljali nedavno nekega bolnika, ki bi ga bili morali zaradi slepice nujno pperirati. Ko bi se bila morala operacija pričeti, ter je bil bolnik v narkozi, je začel operater napram obema asistentima zdravnikom čudno enično govoriti. Po prvem zarezu, ki je bil popolnoma strokovnjaški, se je kirurg naenkrat zasmejal vrgel nož po tleh in izjavil, da se delo ne izplača. Asistenta sta se začudeno spogledala, ker nista slutila, da imata blazneža pred seboj.

Jubilej makaronov.

Danes, ko so jubileji moderni, ko se proslavlja že vsaka 25letnica, se spodobijo, da se spomnimo tudi italijanske narodne jedi, makaronov. Meseca decembra 1. l. je namreč minilo 400 let, ko so v Napulju prvič meseca decembra leta 1525 prinesli na mizo makarone. Od takrat so se testenine sicer razširile po vsem svetu, a najbolj so zaljubljeni v svoje makarone Italijani, ki trdijo, da ljudje, ki se hranijo s testeninami, nikoli ne izgubijo telesne in duševne svežosti.

"Izpustite ga!"

Friderik Veliki se je nekoč izprehajal po dvorani gradu v Potsdamu in je opazil v avdijenčni dvorani, kako se je neki človek, stvorjen na stolu, trudil, da bi snel s stene veliko uro. Friderik je gledal ter potem stopil na stol in lepo pomagal "uraruju" sneti uro. "Urar" se je ginjen z vso podaniško uslužnostjo zahvaljeval in priklanjal ter odšel. Drugi dan je dobil kralj poročilo, da je bila v avdijenčni sobe ukradena ura, da je bil tat prijet in kaj naj store ž njim. Friderik se je zasmejal na glas in rekel: — Izpustite ga, ker sem mu jaz pomagal krasti!

Dopis.

Chicago, Ill.

Predpustni čas je tu, čas zabave in veselja. Da pa ne bomo prepušteni samo za pečo potratili, zato je sklenil žitni klub "Bled" na naši Severni strani mesta, da priredi veselico. Ker bo to prva veselica v prid naše biagajne, vabimo vse čikaške Slovence in Slovence in druživa, da se udeležijo naše veselice v polnem številu. Pričakujemo obilne udeležbe, za kaj postreženi hoste vsi izvrstno. Za prigrizek bodo fine kranjske klobase in potice, in tudi kalifornijske kapljice ne bo manjkalo za naša grla. In tudi za plesa željno bo dobro preskrbljeno, zato nam jamči že znana godba Mr. Bakovića. Veselice se bo vršila 6. februarja na 1414 Cybourn Ave. Začetek bo ob osmih zvečer.

Toraj ne zamudite tega zabavnega večera. Še enkrat vabimo vse Slovence in Slovenke iz Chicago. Na veselo svidenje dne 6. februarja!

Veselični odbor.

PRVO
SKUPNO POTOVANJE V JUGOSLAVIJO
 s parnikom "PARIS"
 10. aprila 1926.

DRUGO SKUPNO POTOVANJE
 s parnikom "PARIS"
 22. maja 1926.

Potnike bo spremljal naš uradnik prav do Ljubljane. Pazil bo na prtljage in gledal posebno na to, da bodo vsi potniki udobno in brezskrbno potovali.

Na razpolago imamo posebni odtelke za naše potnike, najboljše kabine v sredini parnika z 2, 4. in 6. posteljnimi.

Vozni list stane do Ljubljane \$116,77 z vojnim davkom in železnico vred, za tja in nazaj pa samo \$206,00 in \$500 vojni davek.

Vsi potniki, ki so se kdaj vozili s tem parnikom, so bili zadovoljni z vožnjo, kablnami, hrano, postrežbo, sploh z vsem tako, da so ta parnik tudi drugim priporočali.

Kdor želi potovati, naj se obrne za pojasnila čimprej na:

FRANK SAKSER STATE BANK
 82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Peter Zgaga

Pogajanja glede dolga, ki ga Jugoslavija dolguje Združenim državam, še niso končana. Gre za svoto šestinsedest milijonov dolarjev. Ne bo kazalo drugega kot plačati bo treba.

Sam jugoslovanski kralj je bil namreč izjavil pred odhodom finančne komisije v Združene države, da je dolg, ki ga dolguje Jugoslavija Ameriki, časten dolg. Tista pripomba je bila čisto brezpotrebna.

Naj je dolg časten, ali nečasten, — plačati ga bodo morali jugoslovanski dvokoplačevalci.

Visoka gospoda ne bo prikrajšana za šampanjec.

Kmet in mali obrtnik bosta pa morala večkrat leči brez večerje k počitku.

Posledica pogledov so smehljaji. Posledica smehljajev in nasme- hov je znanstvo. Posledica znanstva je poljub. Iz enega poljuba nastane več poljubov. Iz mnogih poljubov nastane zaroča. Zaroča napravi dva nespametna. Dva nespametna pa ponavadi skleneta zakon.

Večkrat se v civiliziranih državah dogajajo slučajji, ki so izvanredno značilni za sedanjost civilizacije. Pred kratkim sem čital, da je neki na smrt obsojeni zločinec umrl zbolel.

Vod-tvo jetnišnice je pokleno najboljšo zdravniko, ki so ga operirali, zdravili in ozdravili. Zdravniška komisija je končno izdala naslednje poročilo: Kaznjenee je popolnoma ozdravljen. Njegovi živeci so močni in njegovom zdravju ne more čisto nič škodovati smrt v električnem stolu.

Včasih se človek tako nesrečno zaleti, da ni za nikamor. Posebno pisatelji imajo to čudno lastnost. Ko je hotel neki pisatelj na prestreljiv način opisati beda svojega junaka je spravil tele besede na papir:

Ubogi mladenci je bil tako strahovito lačen, da od grozne žeje ni vedel, kje bi se ponoči pre- spal.

Prijateljea je tožila prijateljica, la je njen mož strašno ljubosumen.

Pametna bodi, napravi kot jaz, pa ne bo več ljubosumen.

Kako bo nate ljubosumen, ker si poštena.

No bogve kako poštena nisem, toda previdna sem — se je glasil odgovor.

Prijatelj, če te pošlje žena v trgovino kako žen-ko blago kupovat, ni treba, da bi vedel, kakšne barve mora biti blago, če naj bo vileno ali kamkrikasto, če naj bo tri jarde ali pet jardov dolgo. In tudi za ceno se ti ni treba brigati. Kar vzemi prvo, ki ti pride pod roko. Ona bo takolitako šla še tisti dan nazaj v trgovino zamenjat, magari, da ji še tako pravo in povolji prineseš.

Čitljeli me nadlegujejo z vsakovrstnimi vprašanji. Zadnjič mi je eden pisal:

No, Zgaga, če si res tako pameten, kot pravijo, da si, pa mi odgovori, zakaj izgubi ženska, ko be poroči, svoje ime in ima zana-prej možovo ime?

Ne vem, če sem mu prav ali napak odgovoril, toda odgovoril sem mu takole:

Pri poroki izgubi ženska svoje ime, ker ponavadi nima ničesar drugega za izgubiti.

Iz Rusije poročajo, da so ruski zdravniki iznašli novo izborno zdravilo proti difteriji.

Rusi so res izborni iznajditelji, posebno, kar se tiče zdravil zoper razne nevarne bolezni.

Le pomislite, kako izborno sredstvo so iznašli proti monarhiji!

Fant je zajecal: — Jaz te ljubim. Ali ti tudi mene ljubis?

In punea mi je odvrnila: — Da, tudi tebe ljubim.

Slovensko Amerikanski Koledar za leto 1926

ima sledečo vsebino:

Pesem

Koledarski del.

Poglavje o praznikih, letnih časih in mrkih.

Premogovna industrija v Ameriki.

Detektivska zgodba.

Svetovna mesta.

Dirži konji v Montani.

Inženirska čuda preteklosti.

Gumij — novo zlato svetovne finance.

Strašna bolezen — rak.

Doživljaji lačnega v New Yorku.

Tam za brezami.

Sibirske slike.

Abdel Krim.

Dogodek na ladji.

Angleški državnik Lord Curzon.

Pleme in pol na Norfolk otoku.

Strup v kriminalistiki.

Izgubljeni kontinent.

Življenje v morskih globočinah.

Prodiranje v polarno ozemlje.

Amudsen o svojem polarnem poletu.

Hjalmar Branting.

Kitajska.

Sunjatsen.

Koliko se popije na svetu.

Ustroj telesa in značaj.

Načrt novega koledarja.

Pavel Hindenburg.

Smrt Roberta La Follettea.

Doživljaji v džunglji.

Vpliv nikotina.

Židovska univerza.

Uporaba nekaterih zdravilnih rastlin.

Vpliv podnebja na duševne bolezni.

Raznoterosti.

Smešnice.

KOLEDAR KRASI OBILO RAZNIH SLIK.

Cena 50c

Naročite ga takoj, ker smo ga tiskali le omejeno število.

'GLAS NARODA'
 82 CORTLANDT STREET
 NEW YORK CITY

Branislav Nušić:

OBČINSKO DETE.

ROMAN DOJENČKA

(Nadaljevanje.)

Sredi zelo dolge fraze pa, s katero mu je gospa Zofija začela razodevati ljubezen, zbere vsa voljo in moč ter skoči s klopi in začne, ne oziraje se, bežati, najprej skozi mla vrata pa poleg Vaznesenske cerkve in višje kraj ženske šole, kjer je težko sopeč malo zadržal korake. Ali ko je tekel naprej, prihitel za njim neki gospod s krikom:

— Postojte, postojte!

Siromak učitelj je mislil prvi trenotek, da ima opraviti s kakim ljubomnim vdovecem, penzionistom, kakršnih je zmiraj dosti v zasedi v parku finančnega ministrstva, zato zbeži še hitreje; ali med tem spozna v preganjaleu krojača Jovo, človeka, ki je delal zelo slabo obleko, ali je imel zato izvanredno lepo izdelano hčerko, kateri je učitelj glasbe obljubil, da jo vzame za ženo, in ji priznal ljubezen, kakor tudi ona njemu. Zato obstoji in počaka svojega bodočega tasta.

— Počakajte vendar, nek hstek ste izgubili.

— Listek! — vpraša prestrašen učitelj glasbe.

— Da, — pravi krojač, ta h listek.

— Dajte mi ga, dragi striček.

— Kaj? Dam vam ga naj? Seveda vam ga bom dal, ali najprej bi vas prosil za kratko pojasnilo, gospod prihodnji zet!

Te pesede "gospod prihodnji zet" je krojač odločno izgovoril, kakor da jih je s škarkjami odstrigel. V ostalem je imel krojač popolnoma prav, da se pri tej priliki drži odločno. Učitelj glasbe je njegovi hčerki že pred sedmimi meseci obljubil, da jo ho vzel; na ta način se je z njo zelo lepo razumel in zelo pogosto zahajal h krojaču na večerjo. Krojač je, kakor se razume, že nekočkrat zahteval od njega končnega odzvo-va, kdaj pride deklico zasnoviti, ali učitelj se je vedno izogibal odgovoru. Krojač je torej ta priložnost dobro došla, ker listek, ki ga je učitelj na begu izgubil, ni bil drugi kakor ravno oni, ki je bil vtaknjen v Nedeljkove plene-ee, in na katerega je učitelj last-noročno napisal:

"Jaz sem revna žena in tega otroka ne morem vzdržavati vsled siromaštva, zato ga puščam tukaj, da bi ga dobri ljudje vzeli in od-držali."

Lahko si mislite, kako je čutil učitelj, ko je opazil v krojačevi roki ta usodni listek, napisan z njegovo roko.

— Torej kaj je to? — začne krojač z glasom, kot da govori z dolžnikom, ki ni plačal zimske suknje od predzadnje zime.

— Listek, — odgovori učitelj navidezno mirno.

— In z vašo roko napisan?

— Ne.

— Kako da ne, saj je to isti rokopis, s katerim pišete moji pun-ci ljubavna pisma.

— Prav dobro, — pravi učitelj — ne da bi znal že sam, kaj naj reče.

— A čegav je ta otrok, ki je v listku omenjen, in kdo je ta rev-na žena?

— Na vem.

— Vem pa jaz, — zakriči krojač — in zdaj mi je jasno, zakaj od-lašate z zaroko z mojo hčerjo. Tu imate listek in prošim vas, da mi nikdar več ne pridete v hišo. —

— Smatrate, da je med nama vse pretrgano.

Po teh besedah mu krojač poda listek in se oddalji z velikimi ko-raki kakor general po pohvali, izrečeni svoji vojski.

Zastoj je učitelj glasbe s čis-tim lirskim tenorjem dvakrat za-kričal za njim:

— Gospod Joca, gospod Joca! Krojač se niti obrnil ni, temveč je odšel ponosno z zmagovalnimi koraki.

Učitelj vzdihne in stisne z lak-tom Nedeljko, ki mu je s svojim in-trigami v pol ure zrušil že dru-go ljubezen; nato pa se skozi Bal-

kansko ulico napoti zopet k hiši gospoda Sime Nedeljkoviča, in ne oziraje se na to, da so šle po ulici dve ali tri kuharice, pusti otroka pred vrati, a sam nadalju-je pot, ne da bi se ozrl.

Tako se je komaj izvršil načrt, ki sta ga pisec tega romana in Si-ma Nedeljko poverila učitelju muzike.

ŠTIRINDVAJSETO POGlavJE

v katerem gospod Sime Nedeljko-vič malone postane kolektor, a go-spa Bosiljka, njegova žena, meso-otrok rodi ideje; Nedeljko pa z uličnega praga stopa na prag sre-če, ali ne postane srečen že zato-ne, ker bi bil s tem ta roman kon-čan, pisec pa ima gradiva še za eno poglavje.

Kakor da je Nedeljko vedel za namene gospoda Nedeljkoviča, je storil s voje strani vse, kar je mo-gel, da jih podre. Ostavljen od u-čitelja pred vrati, je udaril v tak-jok, da so ga morali sklicati v gorjem nadstropju.

Sima Nedeljko, ki je padel kar v obup, ko je videl, da se je učitelj z otrokom pod površnikom pridružil neki ženski, in je premi-šljeval v skrbih in si delal razne predpostavke, kot kapetan, kadar se mu od obale odtega ladja ter jo burja odnese neznankam na široko morje. A sredi teh skrbí se mu naenkrat razvedri čelo, ker je zadisil pred vrati svoje hiše znano kličanje.

To je bilo uprav v trenotku, ko je z gospo Bosiljko, svojo mlado-ženo pil čaj. Izpusti žličico, na-pravi prav nedolžno lice in se o-brne k ženi.

— Ali si te ne zdi, Bosiljka, da prihaja od nekega otročji jok?

Gospa Bosiljka pristopne, pa postavi skodelico s čajem na mizo in hiti k oknu, pogleda in zaplos-ka z rokami.

— Moj Bog!

— Kaj je? — skoči znenaden gospod Sime in se napravi neum-nega kot goska.

— Pojdi, pojdi sem, da vidiš! Pridi k oknu in poglej, kaj je pred našimi vrati!

Gospod Sime pride k oknu in se na videz zelo iznenadi.

— Nekakšen zavitek.

— Kakšen zavitek, ali ne vidiš, da miga z ročicami in da joka?

— Za Boga! — se dela Sime še zmerom začudenega; — pa od-kod otrok pred našimi vrati?

Gospa Bosiljka pozvoni, a Sime ukaže slugi, da gre na ulico in pri-segne ono, kar je pred vrati. —

Kmalu nato prinese sluga Nedelj-ko, ki se tako ljubko nasmešne gospodu Sime, da ta kar zadrhti od strahu, da ga Nedeljko ne bi spoznal in da bi gospa Bosiljka ne opazila, kako sta se z Nedeljkom pogledala.

— Glej, kako lepo in odrastlo dete! — vzkligne gospa Bosiljka.

Pri teh pesedah gospod Sime zopet zadrhti, ker se mu je zazde-lo, da mu je otrok zelo podoben, in da bi gospa Bosiljka utegnila to opaziti.

Na njegovo srečo pa gospa te-ga ni videla. Videč, da je tudi to nevarnost srečno prebrodil, utak-ne roko v otroške plence in naj-de oni listek, ki ga svoji ženici na glas prebere. Pri čitanju listka se mu orose oči in brisoč si solze, re-če svoji ženi:

— Ne moreš si misliti, kako sem v takih prilikah mehkega srca. Da le vidim takega zavrženega otroka, pa mi že pridejo solze v oči.

— Verjem ti, — odgovori než-no žena.

— Veš kaj, draga moja, — na-daljuje gospod Sime, kot da mu je ravno kar padlo na pamet, — kako bi bilo, ko sva oba tako meh-kega srca, da vzameva tega otro-ka za svojega. Sama tako nimava deee.

— Ali kdo ve, kaj prinese dan, in kaj noč?

— Resnica je, da je na svetu vse mogoče, zakaj bi ne mogel tu-di jaz dobiti otroka? Saj vendar

nišim v Boga kamenje metal, ali in gospod Sime se pri tem ma-lo zmede, ne vedoč, kako naj na-daljuje tako srečno začeti izgovir.

— ali, kakor stoji sedaj stvari, nimava poroda od sreca.

— Ah, kako je Bog včasih ne-usmiljen, — vzdihne gospa Bosilj-ka.

— In surov, — doda gospod Si-ma bolno, kot da bi hotel reči, da je uprav on tisti, ki se ima nad Bogom pritoževati.

— Da, doda gospa s sočutnim glasom.

— Torej, — nadaljuje Sime, — kot stvari stoji, z drugimi besedami, napram dejstvu midva ni-mava deee.

— Nimava, — potrdi odločno gospa Bosiljka to tako enostavno resnico.

— Pa kaj misliš, ako bi tega o-troka, ki ga nama je sam Bog pi-stavil pred vrata, vzela za svojega in ga odgojila?

Gospa Bosiljka najprej resno premisli tako važni predlog in se obrne nato z vprašanjem na svo-jega soproga:

— Najprej mi reci, ali si gotov, da ne bova imela deee? — To vprašanje je izrekla z glasom, s katerim bi n. p. upnik zaklical v obupu svojemu dolžniku: — Ali v resnici ne mislite plačati delga?

Gospod Sime pogleda najprej Nedeljko s pogledom, s katerim pogleda človek izplačano menic, zmigne z rameni in se skliče zopet na "stvari kakor so" in na Boga in njegov prst.

Ker se gospa Bosiljka ni mogla mnogo nasloniti na prst božji, previdi tudi sama, da se je treba odločiti.

— Pa dobro, Sime, — reče, — ali premisli va vse to resno in zre-lo. Tega otroka treba vzrediti, vz-gojiti, izobraziti.

— Pa da, — doda gospod Sime.

— Pa zakaj bi se midva mučila, ko lahko vzameva za svojega otro-ka, ki je že vzrejen, vzgojen in izobražen?

— Kako to misliš?

— I, tako; zakaj ne bi na primer vzela za svojega moje mlajše sestre? Osemnajst let že ima, je vzrejena, vzgojena in izobražena. Gospod Sime osupne nad tem predlogom. On je že imel eno sva-kinjo v hiši, tisto, ki mu je pr-padla kot dota, in zdaj bi na že-nin predlog moral vzprejeti še drugo svakinjo in jo vzeti za svo-jo. Napolniti hišo s svakinjami bi ne pomenilo nič drugega, kakor odpreti penzionat, v katerem bi se vzgajale svakinje na njegove stroške. Ta misel ga je prestrašila in že je videl sebe kot uprav-nika penzionata. Videl je v vsaki sobi klavir, a pri klavirju učitelja muzike, videl je polno hišo šivilj, snubecev, pismonoš, videl je mize, kanapeje, menderluke, polne not in modnih žurnalov, videl je vse mogoče stene, preplezene z raz-glednicami, videl je, kamorkoli se je obrnil, fotografije, posušeno evetje, puhlače, albume; videl je tudi svojo mizo polno računov raz-nih krojačev, fotografov in slaš-čičarjev in nazadnje je videl v tej gomili vsega in vsakojakega svo-jo taščo vsak dan v hiši, kako daje nasvete svoji deei, a njemu očita, da jih ne vodi dosti v družbe ali-je vabi družb v svojo hišo ter da devotke vidijo malo sveta.

In glejte, kaj mu je padlo na pamet: Ako najdenčka obdrži v svoji hiši, kakor je v prvem trenotku vsled svojega mehkega sr-ca nasvetoval ženi — ali bo Elza mirovala? Bilo je zanjo brez uspe-ha, da je podtaknila otroka in pi-sala pismo njegovi ženi, ali se ne bo zdaj, ko je otrok že v hiši, po-javila nekega dne in rekla nje-govi ženi:

— Gospa, tega otroka vaš mož ni zato vzel za svojega, ker ima mehko srce, temveč zato, ker je njegov oče!

(Dalje prihodnjiti.)

Ogledaj nas je JANEZ ŽABKAR, podomače Jakšov iz vasi Dimo-vo pri Krškem. V Ameriki biva kakih 5 let, in čul sem, da v bližni Pittsburghu. Poročati mu imam nekaj važnega. Če kdo iz-med rojakov ve za njegov na-slov, naj ga mi javi, ali naj se pa sam oglasi. — Frank Jordan, R. F. D. 5, Box 75, Uniontown, Pa. (2x 1,2)

USPEŠEN POLICIJSKI PES

Dne 3. jan. je bil v bližini Cer-je Nebošje pri Varaždinu na cesti napaden in v vozu umorjen Adolf Lampl, državni sekvester na po-sestvu Oskarja pl. Pongratza v Maruševcu. Napadalec ga je tri-krat udaril s sekuro in enkrat s kolom po glavi. Kočijažu je uspe-lo, da je pobegnil in je odhitel v Maruševac po pomoč. Še isti večer je prišla na lice mesta orožniška patrolja iz Ivanca. Naslednji dan pa so pričeli orožniki s preiskavo. Približno 200 metrov od kraja zlo-čina se je našel krvav kol, preko sveže preorane njive pa so vodili sledovi dveh bežečih moških. Ku-sneje so se sledovi razgubili na li-vadah in pesku. Orožniki so od-šli od tam v Kalinovac in si tam od posestnika Magdiča izposlili dresirano policijsko psico dober-mansko. Čim je bila psica prive-dena na kraj zločina, je odšla ta-koj za slednjo, ki je vodila preko njive, nadalje preko potoka Plit-vice in približno kakih dvesto korakov od kraja zločina je psica našla kol, s katerim je bil ubit Lampl. Nadaljna sled je vodila ob takozvane "Ciglanice" v Maru-ševcu. Tu je psica šinila v stano-vanje Antona Gradičiča, iz stano-vanja pa je zdrvela na dvorišče, kjer je obstala pri plotu; tu je bil izruvan kol. Še enkrat se je na to psica vrnila v stanovanje Gra-dičiča, ki je bil takoj prijet. Spr-va je aretirani svoje dejanje taj-il, kasneje pa je priznal, da je skupno z Mijom Škarikom umor-il sekvestra. Kot vzrok zločina je navedel, da mu je Lampl znižal dmino in da se je nato maščeval nad njim.

SPOMENIK KUJARJU

V Parizu postavijo te dni spo-menik kuharju Vautierju. To bo prvi mojster kuhinje, ki ga dolet-tako visoka čast. Seveda pa spo-menika ne bodo postavili na čast njegovi kuharski umetnosti, tem-več v spomin njegovega junaštva in požrtvovalnosti. Vautier se je odlikoval povodom nekega požara pri katerem je rešil sto oseb straš-ne smrti in plamenih. To se je zgodilo pred 28 leti, ko so priredili v Gonjonomi ulici v Parizu dobro-delno razprodajo in sicer v nekem losem posloplju. Posloplje se je vnelo in pogorelo do tal. Sto oseb je zgorelo, med njimi tudi sestra cesarice Elizabete. Njen okost-njak je pozneje spoznal neki zo-bozdravnik po zlati plambi, ki jo je bil sam naredil.

Rešilne akcije se je udeležil tu-di dolgoletni kuhar bližnjega ho-tela Vautier, ki je z lastno življen-sko nevarnostjo rešil grozne smr-ti nad sto oseb. Za ta junaški čin mu postavijo zdaj spomenik v obliki bronastega doprsnega kipa na kamnitem podstavku. Spo-menik bo torej postavljen v poča-ščenje spomina junaka, ne pa ku-harja. Pravi kuhar ima v Parizu samo spominsko ploščo, ki so jo vzdali v hišo, kjer je stanoval ta fini zastopnik francoske kuhinje.

TATOVNI KNJIG

Knjige krasti ni težko delo. V knjigarnah leže knjige po mizah, tako da lahko pride vsakdo do njih, ali v regalih, ki tudi niso za-peti. Prodajalec mora strankam dovoliti, da si ogledajo knjige. Knjiga je predmet, ki se ga lah-ko neopazeno spravi in odnese; pozneje je navadno težko dozna-ti, odkod je ta ali ona knjiga. — Neki angleški knjigotržec pripo-vljuje: tat knjig je navadno gos-pod z velikimi čepi; vzame lahke s seboj precej knjig, ne da bi se to takoj opazilo. Nekateri se po-služuje širokega plašča, v kate-rem spravi lahko več knjig popol-noma skrito. Posebno treba pazi-ti na ljudi, ki prihajajo v zasta-reli obleki pod krinko inozemske-ga učenjaka. Ako je več strank v trgovini, je nemogoče opazovati posamezne ljudi in tak položaj tat hitro spretno izrabí. Knji-go-tržec ga navadno takoj ne ovadi. Zadošča mu največkrat, da mu tat vrne ukradene knjige, pri čem-mur mora končno včasih ugotovi-ti, da mu je vendar odnesel eno ali drugo knjigo. S popustljivost-jo pa le škoduje sebi in tovarišem ker tat ne opusti svojega dela. Tat knjig s širokim plaščem je angleškim knjigotržcem znana prikazen. Napravi zelo dostojen vtis in ne vzbudi nikakega suma. On stika med knjigami, zbira vedno kot bogat prijatelj knjig, ne plača pa nič. So pa triki, pred katerimi je knjigar brez moči. Ne-kega večera je prišla h knjigarju dama, ki je hotela imeti knjigo, po kateri se je le redko vprašalo. Ko ji je knjigar rekel, da je nima in da jo bo le težko dobila, je pri-čela jokati in tarnati, da je pi-sateljica in da knjigo nujno potre-buje. Knjigar, ki je bil sam v svo-ji mali trgovini, je rekel, da bo telefoniral k založniku. Ko se je odstranil v ozadje, je pograbila da-ma neko drago, bogato oprem-ljeno knjigo in zbežala z njo iz trgovine.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA

'GLAS NARODA' NAJVEČI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

SAMOMOR PRINCA LICHTENSTEINA

V svojem gradiču pri Juden-burgu se je te dni ustrelil princ Aleksander Lichtenstein. Kot mo-tiv samomora se navaja težaven finančni položaj aristokrata. Sa-momorčilec je bil drugi sin princa Fridenika Lichtensteina. Njegova mati je bila grofica Marija Apo-nyjeva.

STRAŠEN ČIN OBUPANE MATERE

Ženevski listi so te dni polni poročil o strašnem zločinu, ki ga je zakrivila te dni mlada Bavarka. Dečko, ki se je igral ob ženevskem jezeru, je prve dni meseca janu-arja zapazil na obali zavoj papir-ja, v katerem so se nahajale od-rezane noge novorojenčka. Dečko je oddal zavoj policiji, ki je začela zasledovati skrivnostni zločin. — Kmalu je ugotovila iz pisma, ki se je nahajalo v zavoju, da je ne-ka Bavarka, komaj dvajset let stara, sredi decembra povila zdr-vo dote ženskega spola in ga ra-zrezala na komade s škarkjami. — Lani spomladi se je bila sezna-nila z mladeničem, ki ji je bil pri-segal vočno zvestobo in ki jo je po kratkem veselju brezdušno za-pustil in prepustil ne baš sebični usodi. Mlada Bavarka se je bala odkriti svoje stanje gospodarjem, pri katerih je služila, da bi je ne pogledali z hiše. S trepetom v sre-n je čakala trenotko, ko bo povila. Med tem časom ji je bil dozorel načrt, da se iznebi nedolžnega čr-čička. Sredi decembra je povila žeto pri polni zavesti in se takoj podala na posel. Zadavila je no-voorojenčka in ga s škarkjami ra-zrezala na kosčke. Najprvo glavo, potem nede, nato truplo. Vse je zavila v dva zavoja ter jih o bo-žičnih praznikih ob dveh prilikah vrgla v ženevsko jezero. Voda je zavoje splavila na obal, kjer ji je našel dečko.

Ženevski listi posvečajo tem šir-šajo materinske brezsrečnosti ob-širna in dolga poročila. Razgreba-jo vso preteklost nesrečne matere in prinašajo učene razprave izpod peres znanstvenikov in drugih po-klicanih seb. Eni obsojajo nesrečo mater, zahtevajoč smrtno kazen in opisujejo propast ženskega bitja, ki mori iz tako malenkost-nega razloga.

Razne vesti.

Vojaški proračun v Švici.

Švicarski vojaški proračun zna-ša 88 milijonov frankov. V par-laamentu je bila velika debata o tem. Večje število poslancev je predlagalo, naj se proračunski znesek zniža. Vladni zastopnik je pa izjavil, da to ni mogoče, da je z dogovori v Locarno sicer veliko doseženega, da pa Švica z razoro-žitvijo ne more začeti in da mora misliti na izboljšavo svojih mej.

Najfinjša kava.

Najboljša kava v Nizozemski Judiji se imenuje luak. Ime ima po neki kuni, ki je prava sladko-sneda in ki ima kavo izredno ra-da. Luak dobro ve, kateri sadeži so najslajši. In ker tudi izborne pleza, si vzame one, ki mu najbolj prija-jo. Da pride do vsebine, stre-zunajo mehko lupino, sadež z zr-nom vred pa požre cel. Sladko me-so se v želodcu razkroji in pre-bavi, zrna so pa neprebavljiva in pridejo cela zopet na dan. V ta-kih kavah nasadih je potem vse polno kavnih kupčkov, ki jih je luak odložil. Z največjo pazlivo-stjo jih naberejo, s tekočo vodo o-čistijo in posušijo. Zrna so seveda uporabna, saj jih je tuda skorja varovala.

Požrešnost, ki nima koristi.

Lastavice so nenavadno požreš-ne ptice. Dokler lastavičji par še gnezdi, požreta približno 600 muh in komarjev na dan, kar znaša na mesec 36.000. Ko pa se izvale mladiči, podvojita stara lov za ži-žkami. Ako je v gnezdih na primer pet mladičev, nalovi lastavičji par zase in za mladiče najmanj 270.000 žuželk na mesec, torej pride na vsak par lastavice naj-manj en milijon žuželk na leto.

Vas, ki je izginila v morje.

Na oltimburskem nabrežju Se-vernega morja nasproti Wilhelmshavenu so nedavno izkopali razva-line velike vasi. Vas je bila zasuta samo s tri metre debelo plastjo. Razen zidovja so našli tudi razno domače orodje. Geologi so mneja, da je to ena izmed mnogih nase-lbin, ki jih je glasom zgodovinskih virov leta 1511 preplavilo morje. Obenem so geologi dognali, da se je tektonski zadnji splošni morsko obrežje znatno povišalo.

Kemal paša proti spiritistom.

Kot vsestransko napreden in moderen vladar je Kemal paša najprej razgledal dervise, sedaj pa je napovedal brezobziren boj vsem vedeževalcem, prerokom in tudi spiritistom. Najprej je pragnel iz države takozvane astrologe, ki so napovedovali bodočnost iz zvezd. Na sultanovem dvoru je bilo namrečenih z visokimi plačili več takih prerokov. V najnovejši do-bi je Kemal paša razgal vse spi-ritistične krožke v Carigradu. — Njihove lekale je policija zapeča-tila.

Prav vsakdo -

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj ku-puje; kdor kaj prod-a; prav vsakdo prizna-va, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI

v "Glas Naroda".

Ako pošiljate denar v domovino, bodisi v Di-narijih, Lirah ali Dolarjih;

- želite dobiti denar iz starega kraja;
- hočete naložiti svoje prihranke varno po 4% obresti;
- imate rešiti kako zadevo tu ali v domo-vini;
- nameravate spomladi ali kasneje v do-movino;
- rabite sploh kako pojasnilo v bančnih za-devah,

se lahko obrnete s polnim zaupanjem na pri-znano domačo

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Slovensko - Amerikanski Koledar

za leto 1926.

je gotov in smo ga razposlali vsem, ki so ga do zdaj naročili.

Letos je zelo zanimiv in bo vsak zadovoljen.

Cena mu je 50c.

Kdor ga želi imeti naj pošlje znamke ali pa money order.

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Pozor rojaki!

V zalogi imamo

SVETO PISMO

(stare in nove zaveze)

Knjiga je krasno trdo vezana ter stane \$3.00.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

BELE ROŽE

ROMAN V DVEH DELIH.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

12

(Nadaljevanje.)

— Skrajno problematična prikažen! Noben človek ne ve, od česa živi in kje. Prihaja v vse klube, in nikdo si ne drzne vreči ga ven, — ker je nevaren dvobojevnik. Vse opravi s svojim imenom. V klubu v Rimu ga imenujejo "poljsko lilijo", saj veš, ker ne seje, a vendar žanje.

— Zelo dobro. Kako pa v Rimu? Mislim, da živi tukaj v Florenči.

— To se pravi, da je lezel za Vrbskimi. Že v Rimu je sledil Sigrid kot senca. No, to mi je bilo popolnoma vseeno, ker sem hotel jaz postati senca Iris. Raditega sem sklenil s Spinijem neke vrste prijateljstvo. Ko pa sem danes v Uffizijah spoznal, da ljubim pravzaprav Sigrid ...

— Čuj, Boris, pešči si svetovati ter vzemi to Amerikanko. Seveda pod pogojem, da te ona hoče. Spini bo postal neprijeten, če bo zapazil, da mu stopaš na pot.

— Kaj pa še! Kako smem dopustiti, da bi me tak človek oviiral v mojih ljubezenskih zadevah in razvrentega ...

— Tukaj je tvoj hotel, — je rekel knez. — Lahko noč dečko. In pridi jutri zjutraj k meni ali ob kakem drugem času, — saj veš, Via Maggio.

— Lahko noč, stric, in lepa hvala. Zelo čeden si mi — popolnoma normalen.

Vrata hotela so se zaprla za Borisom in knez je odšel naprej da dosepe preko Ponte di Trinita v Via Maggio.

— Gizdalin z omejeno pametjo podanika, lahkomisljen, a do brega in hvaležnega srca, — to je bila sodba kneza glede nečaka in žal mu je bilo, da se ni že prej zavzel zanj ter ga nekoliko vodil. To pa je bila posledica njegovega samotnega življenja, njegove umaknjenosti iz sveta, vsled katere je pozabil na vse, kar je živel v njemu.

— Kakšni podli egoisti smo mi ljudje, — si je mislil. — Le lastni jaz, le lastne domišljije so merodajne za nas — če imamo dolžnosti napram drugim ali ne. In danes prvič v dvajsetih letih, mi prihaja spoznanje, da imam dolžnosti, dolžnosti napram otrokom svoje edine sestre, ki nimajo očeta.

Globoko ginjen vspricho teh misli je obstal sredi mostu ter se naslonil na kamenito ograjo. Se je vladala noč, svetla spomladanska noč "toskanskega vrta", a hitro tekoči Arno je kezal z iztoka prvo blede luč bližajočega se jutra, ki je bila kot pozdrav iz drugega sveta. Opalni mraz je ležal nad Florenco, z ono tišino, smrti slično tišino, ki se pojavi pred prvim solničnim žarkom in ki je za človeške srce tako pretresljiva v svoji neizrečni vzvišenosti. In vendar je bilo človeško hre, ki se je sililo na ustnice samonetažna moža na mestu, — ime žeske, — Iris!

— In če bi zato zakopal dvajset let svojega življenja v egoizem samotne, da bi medtem vsvetlela zame evetka? — kajti nobena stvar na svetu ni tako dostopna upanju, kot človeško srce, za katero je bilo ustvarjeno. Že v naslednjem trenutku pa je pregal od sebe to ljubko silo, kajti spomnil se je stare prislovice: — Kaj naj počne evetka na usahlem drevesu?

Ali je bil res usahlo drevo, že sedaj? Raztegnil je močne prsi in močni roki. Ne, ni bil usahlo drevo, stal je na višini življenja, hrast, katerega je pač nekoč zažela strela, kojega korenike in močeg pa so postale nepokoskovane.

Nato pa so se ga lotili drugi pomisleki. Otroci sestre so ga imenovali "strica", — ali ni bilo vsled tega povsem naivno, da si ga je tudi Iris predstavljala kot takega? Stric, — kako pozlačeno, patriarhalno zveni ta beseda! Da, strica se ljubi, se šali z njim, mu zaupa svoje skrbi ter mu kupuje udobne copate ...

— Stric Saše, — tako ga bodo imenovali, kajti njena krasno izvršena slika je otvorila njegovo umetno zakopano srce, o katerem je domneval, da je že davno mrtvo.

V te mučne dvome pa se je vrinjala neprestano najlepša beseda, s katero razpolaga jezik v takih urah, — mala beseda: mogoče, — ta beseda je že strinjavila neuke, uničila dogme in zakaj bi ne smela imeti nobenega glasu v vprašanjih sreče?

Pod mostom pa je šumel Arno napej proti Pisi, da se združi s cinjim Tirenskim morjem. Na iztoku se je pojavil krvavo-rdeč blek in z Apeninov je zapihal mrzel veter. Mareel Višjegradski se je obrnil ter zapustil most, z upanjem in odgovorjo v svojem srečju.

*

Onega jutra, po veselici pri madami Kristoforovič, je ostala Iris danj časa v postelji. Ne za dolgo, a za navade hiše za celo uro in prisrečena se je vrnala v postelji, ko je zagledala solnčne žarke, ki so silili skozi žaluzije.

Začudena si je pričela meneati oči, tako lepo se ji je sanjalo, a ni vedela več natančno, kaj. Zdelo se ji je, da plava v rožnatih oblakih, čeprav je stala spodaj Sigrid, ki jo je držala za obleko. Ko je mislila na to, se je morala smejeti. Vsa utrjenost je izginila, skočila je iz postelje ter se hitro blekla. Oba kontesi sta imeli sicer služkinjo, a najraje sta se oblačili sami, kajti hoteli sta biti prosti in neodvisni. Ko je završila svojo toaletto, je odhitela po hodniku in stopnjah navzdol, v pritličje prostorne palače, katero je vzel grof v najem.

Spodaj je stala Sigrid v slični jutranji obleki kot Iris, z debelim predpasnikom, s šepom ključev v roki. Ravno je dala spraviti obširno skrinjo v sobo, katero je določil grof za svojo posebno uporabo. Pri svojih studijah je rad hodil gorin dol in vsled tega je sovratil moderne gajboice, v katerih človek pač lahko sedi, a se ne more pregibati. Grof je vzel stari palačo v najem pod pogojem, da ima prvi pravico nakupa za slučaj, če bi se oglašil kak kupec. Enkrat se je moral za stalno nastaniti nekje in Florencia mu je najbolj ugašla. Predvsem pa je bila palača natančno to, kar je iskal. Spalne in gospodinske sobe so bile v prvem nadstropju in v pritličju se je nahajala obednica, salon in dve majhni sobi za grofici. V tem sobah je bilo vse poino skratih predalov in kabinetov, kot jih more imeti le italijanska palača iz časov Medicejev.

Življenje, sveže mlado življenje, se je zopet nastanilo v stari palači. Iris je pohitela kot vihra, a neslišno po stopnjicah, navzdol, se oklenila Sigrid od zadaj ter vzdiknila: — Dobri hišni duh, pusti, da te poljubim! Ne, strašno me je sram, da sem tako dolgo spala!

— Nisem te hotela zbuditi, — ker je bila že tako pozno, ko si šla spat, — je odvrnila Sigrid prijazno. — In sedaj pojdi k zajutruku, kajti papa se lahko vsaki trenutek vrne s svojega jutranjega izprehoda ter hoče, da je za zaboj razložen.

Iris je odhitela v obednico, kjer je sedla za lepo okrašeno zajtrkavalno mizo, na katero je že postavil Ubaldo srebrno posodo s čajem. In medtem, ko je Sigrid nalivala čaj, je pohitela Iris še enkrat krog mize, da objame svojo sestro.

— In sedaj dajva lepo kramljati, — je vzdiknila Iris, ki je zopet sedla.

— Naprimer o tvojem večeršnjem zavojevanju? — je rekla Sigrid, ki je uprla svoje velike oči v sestro, katero je takoj obšla ideja.

— Aha, ti misliš pristan kraljice, — je zajecala po par trenutkih ter opazovala opal na svoji roki.

— Ne, — to je bil triumf in dobro zaslužen, draga, a nikako zavojevanje, — je odvrnila Sigrid, koje blodica je predstavljala najostrejši kontrast proti razpaljenim licem njene sestre. — Nikakih žensk se ne zavojuje, če je človek sam ženska.

— Sezam, odprsi se, — se je smejala Iris, sicer nekoliko v zadregi, a kot srečno dete in s sijajem svojih krasnih oči, ki so dobivale svojo luč od znotraj.

Tem mrkejši pa je postal pogled Sigrid, ki je trdno stisnila svojo ustnice, — neopazeno od Iris, ki je povesila oči ter zrla predse, kot zatopljena v sanje.

Tedaj pa je bilo čuti na koridorju glas grofa, ki se je vrnil s svojega običajnega jutranjega izprehoda ter vprašal, če so spravili dotični zaboj v njegovo sobo. — Z veseljem! Dobro jutro! — je pohitela Iris ven ter objela očeta.

— He, he, ne vrzi me ob tla, — se je smejal grof ter ves sreen gladil svojo hčerko po glavi. Nato pa je dostavil: — Sedaj pa le na deo, deklici! — Prva bo jemala stvari iz zaboja, druga mi jih bo podajala in jaz jih bom spravil v omaro s skrivnostnim zapahom. Le naprej, — še danes moramo biti gotovi.

(Dalje prihodnjic.)

Leonid Andrejev:

Mir.

(Konec.)

— Ali imate tam doli mnogo gostov?

Hudič ga je pogledal izpod čela.

— Da, precej jih je. Kot reče no, vsi se pritožujejo čez navado.

Zaradi te preklicane navade smo imeli nedavno pravo revolucijo; zahtevali so, naj si izmislimo za nje nove muke. Kje naj jih vzamemo? Kričali so: šablona, rutina.

— Strašno bedasto, — je dejal dostojanstvenik.

— Da, pa jim dokažite. K sreči naš ...

Hudič se je spoštljivo vrnal in namrdnil. Tudi dostojanstvenik se je za vsak slučaj namrdnil.

— Naš Maestro je predložil grešnikom: prosim, gospoda, kar sami se mučite. Prosim!

— Samouprava takorekoč, — je pripomnil dostojanstvenik ironično.

Hudič je sedel in se zarežal.

— Zdaj razmišljujete. Nu, torej, kako bo, dragi moj? Treba se je odločiti.

Dostojanstvenik se je zamislil, Hudič kakor lastnemu bratu, je že verjel, kljub njegovemu gnusnemu obrazu. Boječe je vprašal:

— Kako bi mi pa svetovali vi?

Hudič je namrdnil obrvi.

— Ne, tako se pa nista zmenila. Mene se to prav nič ne tiče.

— Nu, potemtakem pa nočem v pekel.

— Nu, pa ni treba. Podpišite se.

Hudič je položil pred dostojanstvenika listič precej umazane papirja, podobnega bolj žepnemu robu kakor pa tako važni listini.

— Tu sem, — je pokazal z nohtom.

— Ne, ne, ne tam, tam je za slučaj, če hočete v pekel. Smrt je pa tukaj-le.

Dostojanstvenik je zadržal pero, vzdihnil in ga dlozil.

— Vam je lahko, — je dejal.

— A meni? Povejte, prosim, kakšni pa so v peklu glavni pripomočki za trpinčenje? Ogenj?

— Da, tudi z ognjem mučimo grešnike, — je odgovoril Hudič malomarno. — Imamo tudi praznike.

— Kaj poveste! — se je razveselil dostojanstvenik.

— Da, ob nedeljah in praznikih je popolen počitek. Ob sobotah, — Hudič je široko zazdehal — delamo samo od desetih do pol dne.

— Tako, tako. Nu, kaj pa Božič in sploh?

— O Božiču in Veliki noči imamo po tri dni prosto, in da ne pozabim, tudi poleti imamo en mesec počitnice.

— Pasja dlaka! — se je veselil dostojanstvenik. — To je celo človekoljuno. Tega pa res nisem pričakoval. Nu, kaj pa ...

— ... skrajnem slučaju seveda, če prinese kdo zdravniško spričevanje!

Hudič se je sprejo zrl na dostojanstvenika in dejal:

— Malenkosti.

Dostojanstvenik je postal sram. Tudi Hudič je malce zardeel od sramu. Vzdihnil je in povedil

oči. Sploh je bilo videti, da se ta dan ni naspal ali pa da mu je vsa ta komedija strašno presedala. — Na desni nogi se je prijel dlake košček blata.

— Od kod ima to? — je pomislil dostojanstvenik. — Prelen je, da bi se snažil.

— Tako. Torej nebitje, — je dejal človek zamišljeno.

— Ali večno življenje.

Dolgo je razmišljal pokojnik.

Maša zadušnica je bila že končana, on pa je še vedno razmišljal.

In tisti, ki so videli na blazinici njegov izredno strog in resen obraz, nikakor niso čutili, kako čudne sanje se pletu pod hladno lobanjo. In Hudič niso videli.

Gorelo in topilo se je zadnje kadilo, dišalo je po ugaslih svečah in še po nočem je menda dišalo.

— Večno življenje, — je ponovil hudič zamišljeno, ne da bi trenil z očesom. — Pojasi mi boljše kaj pomeni večno življenje. Slabo razlagaš, pravi. Tepec neumni, — mar bo kdaj razumel!

— O meni govorite? — je vprašal dostojanstvenik v nadi.

— Kar tako, splošno. Skromno je moje opravilo, če si pa ogledaš vse to ...

Hudič je otožno zmajal z glavo. Tudi dostojanstvenik je v znak sočutja zmajal z glavo, rekoč:

— Očividno niste zadovoljni, in če bi jaz s svoje strani ...

— Prosim, ne vmešavajte se v moje osebno življenje, — je začenjal Hudič; in sploh, povejte prosim, kdo izmed naju je Hudič ...

— Vi ali jaz? Vas sem vprašal, vi odgovorite: življenje ali smrt?

In dostojanstvenik se je zopet zamislil. In še vedno ni vedel, za kaj bi se odločil. Kdo ve, morda zato, ker so se mu možgani čedalje bolj kisali, ali pa vsled prirojene slabosti se je začel nagibati k večnemu življenju. — Kaj pa je trpljenje? — si je mislil. Kaj mi bilo vse njegovo življenje trpljenje, a kako lepo je bilo živeti. Muke niso strašne, pač pa utegne biti strašno to, da v srcu nimajo prostora. Sree jih ne more sprejeti vase in prositi miru, miru, miru.

— Ta čas so ga že peljali na pokopališče. In kot nalašč so brali mašo zadušnico blizu departmeta, kjer je bil načelnik. Deževalo je in vsi so imeli razpete dežnike, raz katere je tekla voda in namakala tlak. Tlak se je svetil, po lužah se je molče kopičilo blato — med dežjem je pihal veter.

— A v srcu tudi za rado ni prostora, — je pomislil dostojanstvenik, ko se je nagibal k nebitju: — utruji se od radosti in prosim miru, miru, miru. Kaj imam res samo jaz tako temno sree, ali pa je vsem že v zibelki tako določeno? Sao to vem, da sem truden, ah kako truden sem. — In spomnil se je nedavnega dogodka. Bilo je pred boleznijo. In zbrali so se pri njem gostje in je bilo lepo, veselo in prijetno. Zelo so se smejali, posebno pa on, enkrat se je smejal celo do solz. In ker ni imel časa, da bi pomislil: "kako sem sreen", ko ga je že potegnili v osamljenost. Ne v kabinet ali spalnico,

nego v najbolj zapuščen kraj — in skril se je tja, kamor hodi še cesar peš — skril se je kakor fantiček, ki se je smaknil šibi, ostal je v samotnem kraju nekaj časa in od utrujenosti že komaj dihal. Dušo in telo je ponujal smrti in pogovarjal se je z njo v tako globokem molku, kakor molče samo v grobu.

— Čujte, pazuriti se bo treba, — je dejal Hudič osorno. — Zdaj zdaj bo konec.

Bolje bi bilo, da ni izgovoril te besede: konec. Dostojanstvenik se je bil že vsem sprijaznil s smrtjo, tola pri tej besedi je življenje vstalo in zakrčalo, da se hoče še nadaljevati. In vse je postalo tako nerazumljivo, tako težka je bila odločitev, da se je dostojanstvenik zanesel na usodo. — Ali smem podpisati z zabujenimi očmi? — je vprašal Hudič boječe.

Hudič ga je pogledal izpod čela in zmajal z glavo, rekoč:

— Malenkosti.

Toda vsa ta komedija mu je menda že presedala, — spomnil se je, vzdihnil in znova razprostrl pred dostojanstvenikom zanečkan listič papirja, podobnega bolj žepnemu robu kakor pa tako važnemu dokumentu. Dostojanstvenik je vzel držalo, otresel črnilo, zatisknil oči, otipal s prstom tisti kraj in ... Toda zadnji hip, ko je že potegnil s peresom, se ni mogel premagati in pogledal je z enim očesom. Vrgel je držalo proč in zakričal:

— Ah, kaj sem storil!

Kot odmev mu je odgovoril Hudič:

— Ah!

In zaalale so stene in strop vse se je zavrtelo in ahalo. In Hudič se je pri odhodu zakrohotal. Čim bolj se je oddaljeval, tem bolj je bil strašen njegov krehot.

Tačas so dostojanstvenika že pokopavali. Mokre kepe ilovice so padale težko na krsto in zdelo se je, da je krsta povsem prazna in da ni v nji ničesar, tudi mrliča ne — tako zamolklo so padale kepe na krsto.

Ljubezen ali glad.

Neki angleški biolog je hotel dogmati, ali je močnejša ljubezen ali je močnejši glad. Seve je napravil poskus na živalih. V kletko s tremi oddelki je zaprl pet podgan samcev tako, da so bile podgane v levem oddelku, v desnem je bila hrana, a v sredini pa so bila tla iz žice, napojenih z elektriko. Po 24 urah je šel prvi samec čez opasno pregrado, čez 48 ur sta šla še dva, četrti šele čez 72 ur, dočim je peti raje še dalje stradal. Nato je dal v desni oddelku, kjer je bila prej hrana, pet podgan samice, a hrano so dobili samci v svojem oddelku. Po daljšem času sta šla čez električne žice k samcem dva obisk le dva sameca, trije se pa sploh niso zmenili za žensko soseščino. Kmalu pa se je zgodilo čudo: samec so se napotile korajžno k samcem. Ko so se prvič dotaknile električnih žic, so najprej preplašene obstale, toda kmalu so se spet ojunale in vseh pet je prišlo v moški oddelku. Poskusi so torej dokazali, da so sameci dosti manj hrabri pri premaganju zaprek k ljubezni, a pri jedi so vedno bolj požrešni kot samec.

POZOR ŠIVALKE!

ONE, KI ZNAJO ŠIVATI NA BOKMAŠINE TER SO IZVEŽHANE NA MOŠKIH SLAMNIKIH, DOBE STALNO DELO.

MIKADO STRAW HAT.

112 WOOSTER STREET, N. Y. C.

KUPUJEM DOGE

bele hrastove francoske. Zanesljivim osebam dam kontrakt za doge. Poročajte mi podrobnosti takoj v prvem pismu. Pišite v angleškem jeziku.

Max Fleischer,

475 N. McNele St., Memphis, Tenn.

POZOR ROJAKI!

Naš potovalni zastopnik Mr. JOHN ZUST bo obiskal rojake po Lawrence Co., Penna. — Komur je potekla naračnina na Glas Naroda, naj jo obnovi pri njem. Tudi sprejema naračila za razne knjige, ki jih imamo v zalogi. Rojakom ga toplo priporočamo.

Uprava "Glas Naroda".

Kretanje parnikov - Shipping News

6. februarja: Olympic, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Bremen; Orduna, Cherbourg.
10. februarja: La Savole, Havre.
11. februarja: Westphalia, Hamburg.
13. februarja: Paris, Havre; America, Bremen; Pittsburgh, Cherbourg; Bremen.
16. februarja: Berlin, Cherbourg; Bremen. Albert Hallu, Hamburg.
20. februarja: Aquitania, Cherbourg; Pres. Harding, Bremen.
24. februarja: De Grasse, Havre.
25. februarja: Thuringia, Hamburg; Muenchen, Bremen.
27. februarja: Olympic, Cherbourg.
3. marca: Suffren, Havre.
4. marca: Deutschland, Hamburg.
6. marca: Berengaria, Cherbourg; France, Havre; Orduna, Cherbourg; York, Bremen.
10. marca: George Washington, Cherbourg in Bremen.

11. marca: Mount Clay, Hamburg.
13. marca: Majestic, Cherbourg; Bremen, Bremen; Andania, Hamburg; New Amsterdam, Rotterdam.
17. marca: La Savole, Havre.
18. marca: Cleveland, Hamburg.
20. marca: Leythian, Cherbourg; Aquitania, Cherbourg; Pittsburgh, Cherbourg; Veendam, Rotterdam; Berlin, Bremen.
22. marca: De Grasse, Havre.
24. marca: Martha Washington, Trst.
24. marca: Pres. Harding, Cherbourg; Bremen.
25. marca: Columbus, Bremen; Westphalia, Hamburg.
27. marca: Olympic, Cherbourg; Ohio, Cherbourg.
31. marca: Berengaria, Cherbourg; Suffren, Havre; Arabic, Hamburg; Republic, Bremen.
10. aprila: Paris, Havre. SKUPNI IZLET.
22. maja: Paris, Havre. SKUPNI IZLET.
22. junija: Pres. Wilson, Trst. SKUPNI IZLET.

CUNARD

V JUGOSLAVIJO

(preko Cherbourga)

Znižane cene v tretjem razredu za tja in nazaj.

V LJUBLJANO in nazaj na BERENGARIJI \$210

AQUITANII \$206

MAURETANII \$206

in davek

8 in pol dne do Jugoslavije.

Odpulja ob sobotah. Tukaj nastanjenih potnikov so pripušeni, ne da bi bili podvrženi kvoti. Vsi potniki tretjega razreda so v kabinah. Neprekosljava hrana, lahka hrana. Za podrobnosti vprašajte lokalnega agenta ali pa

CUNARD LINE

25 Broadway New York

POZDRAVI

Predno odpotujem v stari kraj s parnikom "Martha Washington", pozdravljam še enkrat vse prijatelje in znance širom Amerike, posebno pa Mike Potepana in njegovo soprogo in njenega brata Frank Vrha, vsi v Clevelandu.

Anton Kale.

Predno odpotujem s parnikom "Martha Washington", pozdravljam še enkrat vse znanee in prijatelje širom Amerike in jim kliče na veselo zopetno svidenje v par meseceih.

S postrežbo smo bili pri trdki Frank Sakser State Bank vsi prav zadovoljni in trdimo vsem rojakom najtopleje priporočamo. Viktor Dubrovic iz Zeigler, Ill. Jožef Maver iz Cleveland, O. Anton in Vekoslav Kaleje, brata, iz Export, Pa.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Potrtim srecem naznanjamo vsem prijateljem in znanecm žalostno vest, da nas je za vedno zapustil dne 28. decembra 1925 naš ljubi oče

FRANK FINKŠT,

star je bil 62 let, rojen na Trnovcu pri Rečici v Ameriko je prišel pred 18. leti. Smrt ga je pobrala prehitro, največ vsled prevelikega napora, kateremu smo izpostavljali po večini vsi priseljenci. Pogreb se je vršil po katoliškem obredu na Saint Mary pokopališču.

Tem potom se zahvaljujem vsem, ki so nas tolažili v dnevih žalosti. Posebno hvala za darovane vence, družini Joseph Zelch, družini Snell in Mr. in Mrs. Kolšek. Hvala tudi društvom "Zdraveni Slovenci", "Sr. Jožefa" in "Marija Pomagaj" za darovane vence. Hvala vsem, ki so ga obiskali na mrtvaškem odru, in tisti ki so ga spremili na pokopališče.

Umrlj zapuščena šest že dorastlih otrok, žena mu je pa umrla v vojnem času v starem kraju.

Zaljubljeni ostali:

Joseph, Frank, John, sinovi. Frances, omož. Snell in Josie, tukaj, Mary, omož. Skok, v starem kraju, hčere.

Little Falls, N. Y., Jan. 29, 1926.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je na tancno poučen o potnih listih, preliagi in drugih stvarih.

Pojasnica, ki vam jih samoreza, dati vlad naše dolgoletne izkušnje. Vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvovrstne parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Glasom nove naselilne postave, ki je stopila v veljavo s 1. julija 1924, samorejo tudi nedržavljanje dobiti dovoljenje ostati v domovini eno leto in ako potrebno tudi delj. toadovna dovoljenja izdaja generalni naselilni komisar v Washington, D. C. Prošnjo za tako dovoljenje se lahko napravi tudi New Yorku pred odpotovanjem, te se pošlje prosluicu v stari kraj glasom nanovejših odred